

JULGEOLEKUTEEMALISTE HOIAKUTE JA ARVAMUSTE KAARDISTAMINE VALITSUSE KOMMUNIKATSIOONIBÜROO IGAPÄEVATÖÖS. PORTFOOLIO

Projekti lähteülesanne, eesmärgi kirjeldus

Projekti eesmärk on tutvuda ja osaleda Riigikantselei valitsuse kommunikatsioonibüroo igapäevases töös. Eesmärgiks on kaardistada Eesti noorte (17-22.aastased) julgeolekuteemalised hoiakud ja eelarvamused ning neid analüüsida. Koostöös Valitsuse kommunikatsioonibüroo meeskonnaga, sealhulgas Urve Eslase, Stella Saartsi, Mihkel Sildniku, Rain Puusta, Erki Varma ja Laura Hiietamme jt, saime projekti raames teadmised strateegilise kommunikatsiooni planeerimisel riigikantselei töös.

Oluline on uurida noorte julgeolekuteemalisi seisukohti, et mõista Eesti noorte hoiakuid ja eelarvamusi julgeolekuteemade suhtes, et Riigikantselei valitsuse kommunikatsioonibüroo saaks enda edaspidise kommunikatsioonistrateegia kujundamisel arvestada seni üldsuseni jõudnud või mittejõudnud informatsiooniga.

Noorte arusaamade kaardistamine ning nende seisukohtade mõtestamine aitab valitsuse kommunikatsioonibürool arendada edaspidist riigisisest teavitustegevust. See on oluline, sest tõhus (strateegiline) kommunikatsioon võimaldab demokraatlikul riigil enda tegevust planeerida nii, et sellekohane oluline informatsioon edastatakse ühiskonnale selge, üheselt mõistetava sõnumina. Meie projekt aitab valitsuse kommunikatsioonibürool koguda teavet inimeste seisukohtadest julgeolekuteemadest lähtuvalt. See võimaldab arendada veel paremat, üheselt mõistetavat kommunikatsiooni lähtudes Eesti riigi sise- ja välisjulgeolekut mõjutavatest aspektidest.

Projekti käigus oli kahel rühmal ülesandeks läbi viia umbes umbes 40 intervjuud, eestikeelsete ja venekeelsete noorte seas. Kuid ületasime oma eesmärgi ning saime 126 noore vastused, mille hulgast teatud osa oli lihtsalt küsitluse täitnud inimesi ja teine osa koos intervjuuga vastuseid. Peale

intervjuude läbiviimist oli ülesanded andmete tõlgendamine ning analüüsimine. Andmete analüüsist valmis ühine dokument, kus on lisatud uuringu tulemused ning intervjuude tsitaadid.

Probleemi olulisus ja meetodite valik

Probleemi olulisus seisnes vajaduses mõista Eesti noorte julgeolekualaseid tõekspidamisi ja nende omavahelisi seoseid, selleks et Riigikantselei valitsuse kommunikatsioonibüroo saaks oma tulevase kommunikatsioonistrateegiaid paremini kujundada. Noorte arusaamade kaardistamine ja nende seisukohtade omavaheliste seoste analüüsimine aitab valitsuse kommunikatsioonibürool arendada riigisisest teavitustegevust. Oluline on see seetõttu, sest tõhus strateegiline kommunikatsioon võimaldab demokraatlikul riigil planeerida oma tegevusi nii, et olulised sõnumid jõuaksid ühiskonnani selgelt ja arusaadavalt. Lisaks eelmainitule aitab uuring tuvastada valdkondi, kus noortel võib puududa piisav teadlikkus või kus on levimas väärarusaamad. Selle teabe põhjal on võimalik parandada teavituskampaaniaid, et noored oleksid paremini informeeritud.

Enne uuringküsimuste koostamist tutvusime ka erinevate Eestis läbiviidud julgeolekualaste uuringutega, näiteks Turu-uuringud AS, Kantar Emori ning OÜ Eesti Uuringukeskuse arvamusuuringud, et saaksime inspiratsiooni, milliseid väiteid meie uuring võiks sisaldada. Selleks, et projekti eesmärki saavutada, koostasime väidete kogumi, mis esindasid tõekspidamisi mitmest erinevast valdkonnast. astajad hindasid väiteid skaalal 1-7, kus "1" tähendas täielikku mittenoustumist ja "7" täielikku nõustumist. Google Formsis kogutud andmeid analüüsiti veebirakenduse Ken-Q Analysis abil (<https://shawnbanasick.github.io/ken-q-analysis/>). Kasutasime intervjuueeritavate leidmiseks lumepallimeetodit ehk saime vastajaid küsitlejate lähikonnast. Siinkohal tuleb ka rõhutada, et analüüsiga ei üritanud me saavutada Eesti elanikkonna või Eesti noorte üldistust, vaid keskendusime kitsamalt Tallinna noortegrupile, kellest valdav enamus olid eestlased (102 vastajat). Võttes arvesse, et tegemist on kvalitatiivse uuringuga, siis Tallinna piires on tegemist tugevasti üldistusega. Küsimustikule vastas 126 inimest ning 27-ga neist tehti ka intervjuud.

Tegevuste kirjeldus ja sidusgruppideni jõudmine

Selleks, et tegevustega alustada, peab olema kindel sisend ja informatsioon, mille järgi oma tegevusi kavandada. Seda saab pidada projekti tegevustikus pigem teoreetiliseks faasiks. Informatsiooni

hekteolukorrast ja sisendi saime koostöös Riigikantselei kommunikatsioonibürooga, ning enda juhendaja poolt peetud loengutes ja kokkusaamistel. Tänu nende abile ja loengutele, saime valmistada küsimustiku ning valida välja ka vanusegrupi, kellele see küsimustik täitmiseks suunatud oli.

Vanusegrupiks valituks said noored vanuses 17-22. Selline vanusepiir sai valitud just sellepärast, et selle vanusegrupi arvamuste kohta teatakse kõige vähem. Hariduse baasil meie sihtrühmaks olid gümnaasiumi ja ülikooli õpilased. Seega, projekti käigus läbi viidud intervjuud ja küsimustik olid suunatud noortele vanuses 17-22. Selleks, et intervjuusid läbi viia, valmistatud oli ka nõusolekuvorm, mis näitas, et isik oli nõus meiega intervjuud läbi viima vabatahtlikult. Et testida küsimustiku arusaadavust ja ka ülesehitust lihvida, teatud said ka mõningad prooviintervjuud, enne kui tegelikult sai intervjuude tegemisega alustatud. Alguses oli plaanitud küsimustikku 35 küsimust, aga parema ja detailsema tulemuse saamiseks oli lõpus failis 40 küsimust.

Kokku vastas valmis tehtud küsimustikule 126 inimest, millest 22 olid vene keelt kõnelevad inimesed, ja 104 eestikeelset inimesed. Väike valim oli vene kodukeelega ja rahvusest inimesi, kuid soov oli ka kajastada nende nende mõtteid ja arvamusi selle küsimustiku kaudu. Otsese mõju all oli kindlasti uuritav rühm, kellelt me sisendit ja arvamust, ning selle avaldamist soovisime. Peale intervjuude tegemist, kirjutasime välja parimad ja huvitavamad tsitaadid, mida kasutada analüüsis Q-meetodi abil ja millele toetudes saab aru saada sellest, et mida inimesed arvavad, millised on nende arusaamad ja hoiakud. Lõpptulemusena, vastajaid sai liigitada nelja gruppi, mis on erinevate näitajate ja konsensusega.

Kuna küsimustik oli valmistatud *Google Forms* keskkonnas, siis sihtrühmani jõudmine käis läbi interneti ja selle küsimustiku jagamise läbi mitmete platformide, näiteks *Messenger* ja *Instagram*. Läbi interneti-platvormide sai ka teha intervjuusid, mida sai hiljem analüüsis kasutada. Mõned vastajad olid ka otsitud enda lähikonnast, kes olid nõus olema intervjuueeritavad. Veel üheks otseseks sidusrühmaks on Riigikantselei kommunikatsioonibüroo, kes pärast projekti lõppu, saavad kogutud andmeid veel analüüsida ja omakorda kokkuvõtet neist teha.

Projekti jätkusuutlikkus

Projekti raames koguti informatsiooni koostöös Valitsuse kommunikatsioonibüroo meeskonnaga, et planeerida asutuse korraldatavat strateegilist kommunikatsiooni.

Meeskonnatööna kaardistati 17-22 aastaste Eesti noorte julgeolekuteemalisi hoiakuid ja eelarvamusi. Intervjuude ning küsitluste käigus koguti teavet, mida analüüsiti ning millest valmis ka ülevaade ehk raport. Seda kõike eesmärgiga, et Riigikantselei Valitsuse kommunikatsioonibüroo saaks enda edaspidise kommunikatsioonistrateegia kujundamisel arvestada seni üldsuseni jõudnud või mitte jõudnud informatsiooniga. Samuti saamaks aimu, kuidas vastavat julgeolekuteemalist teavet inimesed tõlgendavad või mõistavad. Seda eriti just noortele suunatud teavitustegevuse olulisuse seisukohast, sest antud vanusegruppi ei ole varasemalt nii süvitsi uuritud.

Projekti raames välja töötatud kava ehk tulemuste analüüs ja raporti järjepidev rakendamine pärast projekti lõppu jääb Riigikantselei Valitsuse kommunikatsioonibüroo ülesandeks, sest koostöös vastava asutusega koguti olulist teavet noorte seisukohtadest ning eelarvamustest, lähtudes eelkõige Eesti riiki puudutavatest julgeolekuteemadest.

Valitsuse kommunikatsioonibüroo omandisse jäävad ka kõik projekti poolt saavutatud väljendid, et asutus saaks tulevikus arendada ning planeerida veel tõhusamat ja paremat (strateegilist) kommunikatsiooni, lähtudes Eesti riigi sise- ja välisjulgeolekut mõjutavatest aspektidest. Nii on võimalik tagada ka edaspidi jätkusuutlik riigisisene teavitustegevus, arvestades käesoleva projekti raames kogutud informatsiooniga.

Tulemuste kokkuvõte

Kasutamise tulemuste saamiseks Q-analüüsi meetodit ning saime vastajate seas 4 klastrit (neli erinevat vastajate gruppi), millega on võimalik tekitada julgeolekuteemaliste hoiakute tüpologia Tallinna piirkonna 17-22. aasta vanuste vastajate seas 2024.aastal.

Nelja vastajategrupi üldised iseloomustused

Grupp 1. "Eesti patrioodid ja riigikaitse pooldajad"

Üldine kirjeldus lühidalt:

- Tugev toetus riigikaitsele ja valmisolek osaleda kaitsetegevustes.
- Usuvad NATO ja Eesti kaitsevõimekusse.
- Tugev toetus e-valimistele, näevad enda tulevikku seotuna Eestiga.

Esimesse gruppi kuuluvad peamiselt eestlased, venekeelsed vastajad on vähemuses. Eestlastest vastajaid on klastris 88.5%. Seda gruppi iseloomustavad järgnevad märksõnad: progressiivsus, liberaalsus, EU toetamine ja sellesse uskumine, usaldus valitsuse ja Riigikogu suhtes. Tegemist on n-ö tavaliste eestlastega, ehkki ca 11.5% vastajatest olid vene keelt kõnelevad. Samuti kuulub sellesse gruppi ka üks ukraina rahvusest isik. Ülejäänud grupid, sõltumata rahvusest või teistest gruppidest on pigem vahepealsed ja kriitilisemad EU, valitsuse ja Riigikogu teemadel. Ka ei pea selle grupi liikmed tõenäoliseks et valitsus manipuleerib meediasisu abil avalikkust.

Grupp 2. "Julgeolekuskeptikud ja sõnavabaduse pooldajad"

Üldine kirjeldus lühidalt:

- Kahtlevad riigi ja valitsuse võimekuses teha julgeolekuga seotud õigeid otsuseid.
- Toetavad Euroopa Liidu ja NATO rolli, kuid kahtlevad USA osaluse vajalikkuses.
- Tugevalt vastu venekeelsele ajakirjandusele ja toetavad rahvuslikku meediat.

Grupp 2 koosneb samuti suuremas osas eestlastest. Vene rahvusest vastajaid on selles grupis ainult 14.3%. See on küll kõrgem tulemus võrreldes esimese klastriga, kuid ka inimeste arv on siin väiksem. Ennekõike on tegemist konservatiivsete vastajatega, rahvuslastega kes toetavad ja armastavad Eesti riiki. Tähtis on märkida, et see on ainukene klaster, kus suhtutakse e-valimistesse pigem kriitiliselt. Selle klatri puhul suhtutakse pigem kriitilisemalt ka Euroopa Liitu ja NATO'sse, ning ka Eesti enda ajakirjandusse.

Grupp 3. "Liberaalid ja Euroopa Liidu pooldajad"

Üldine kirjeldus lühidalt:

- Toetavad Euroopa Liidu regulatsioone ja peavad Venemaad sõjaliseks ohuks.
- Toetavad liberaalseid väärtusi ja on vastu konservatiivsetele vaadetele.
- Usuvad, et Eesti haridussüsteem vajab parandamist julgeoleku teemade käsitlemisel.

Kolmanda grupi eripära võrreldes kõigi teiste klustritega seisneb selles, et see on ainuke neljast grupist mis koosneb eelkõige vene emakeelega vastajatest. Umbes 70% vastajatest selles grupis räägivad emakeelena vene keelt. Kokku kõigist 22 vene emakeelega vastajatest asub siin grupis 36%, ehk 8 vastajat. Ülejäänud venekeelsetest vastajatest paiknevad esimeses grupis. Võib väita, et kolmandasse gruppi liigitatud vastajad esindavad vene emakeelega vastajate vaateid teatud määral sarnaselt esimese grupi vastajatega.

Grupp 4: "Skeptilised konservatiivid"

Üldine kirjeldus lühidalt:

- Kahtlevad valitsuse ja NATO võimekuses tagada Eesti julgeolek.
- Toetavad konservatiivseid väärtusi ja on kriitilised Euroopa Liidu suhtes.
- Vähemalt osaliselt toetavad Eesti iseseisvat julgeolekupoliitikat ilma USA osaluseta.

Neljas grupp on kõige väiksema valimiga, kuid jällegi suuremas osas on seal läbivalt eestlased - inimesed, kes kõnelevad eesti keelt ja on eesti kodakondsusega. Selles on ka väiksem valim vene rahvusest vastajaid, ainult 5,5%. Seda klustrit iseloomustavad järgnevad märksõnad: hirm, radikaalsus ning läbiv pahameel vene rahvusest kodanike suhtes. Selle grupi esindajad usuvad, et Venemaa ja NATO vahel algab järgmise 10 aasta jooksul sõda. See väiksem valim vene vastajatest seal klustris võib näidata inimeste enda pahameelt Venemaa valitsuse ja tegevuste kohta, niivõrd et ei usaldata ka enda rahvusest või enda keelt kõnelevaid inimesi. Kuid eesti vastajate seast võib see näidata mingil määral väikest vaadete radikaliseerumist vene kodanike suhtes. See ei pruugi olla otsene viha või pahameel - kuid tingitud Venemaa sõjast Ukrainaga ja Venemaa propagandast sõja kohta.

Gruppidevahelised erinevused

- Riigikaitse ja NATO roll: Grupp 1 ja Grupp 3 toetavad tugevalt NATO ja Euroopa Liidu rolli Eesti julgeolekus, samas kui Grupp 2 ja Grupp 4 on kriitilisemad ja skeptilisemad selle suhtes.
- Venemaa ja Ukrainaga seotud küsimused: Kõik grupid näevad Venemaa agressiooni Ukrainas, kuid nende hinnangud NATO ja Euroopa Liidu rollile varieeruvad.
- Ilmalikkus ja usuvabadus: Grupp 1 ja Grupp 2 väärtustavad tugevalt ilmalikkust ja usuvabadust, samas kui Grupp 4 on kriitilisem religiooniga seotud küsimuste suhtes hariduses.
- Haridussüsteemi kriitika: Grupp 3 on kõige kriitilisem Eesti haridussüsteemi suhtes seoses julgeoleku teemade käsitlemisega.
- Üheks selle analüüsi lähtepunktiks oli eeldus, et kodune keel mängib olulist rolli julgeolekualaste tõekspidamiste kujunemisel. Vaadates vastajate jagunemist gruppidesse näeme, et grupis 3 (f3) on määratletud koduse keelena läbivalt vene keel. Samas kui vastajate rahvuselist enesemääratlust järgides on tegemist valdavalt eestlastega.

Vastajate profiil üldtunnuste vaates

Nende gruppide eripärade uurimiseks sai jaotatud ELU rühma kahele grupile erinevad ülesanded. Nimelt, esimese grupi ülesanne oli uurida kas on erisusi faktorite (gruppide), koduse keele ja rahvuse vahel, ning teise grupi ülesanne oli uurida kuidas jagunevad vastajad faktorite ja väidete vahel soo ja hariduse lõikes.

Kodune keel ja rahvus.

Gruppide analüüsi tulemusel saame järeldada, et eestlastest vastajad jagunevad peamiselt progressiivseteks (F1) ja konservatiivseteks (F2) vaadete poolest, samas kui vene emakeelega vastajad (F3) kalduvad olema kriitilisemad Eesti riigi ja Lääne suhtes. F4 klaster esindab radikaalseid ja hirmupõhiseid vaateid, mis võivad olla seotud rahvusvahelise poliitika ja meediakajastustega. Eesti keele on koduseks keeleks 102 vastajale ning 20 vastajat määratles koduseks keeleks vene keele. Esines ka ukrainakeelseid kodusid (1) ning eesti-inglise-itaalia-saksa-vene segakeelega kodusid.

Kolmas klaster

Kolmas grupp, ehk F3 klaster oli selle grupi fookuseks. F3 klaster eripära võrreldes kõigi teiste klasteritega seisneb selles, et see on ainuke klaster neljast mis koosneb eelkõige vene emakeelega vastajatest. Umbes 70% vastajatel selles klasteris on vene emakeel. Kokku kõigest 22 vene emakeelega vastajatest asub F3 klasteris nendest 36%, ehk 8 vastajat. Ülejäänud vastavalt suurus, 6 vastajat, on F1 klasteris. Selle põhjal saab tõenäoliselt väita, et antud klaster esindab vene emakeelega vastajate vaateid kooskõlas F1 klasteriga, seega see klaster võimaldab enim põhjalikumalt analüüsi grupi lähteülesandeks

F1 ja F3 klasteri suurimad erinevused. Nendes on enim vene emakeelega vastajaid (F1 klasteris 6, F3 klasteris 8).

väiten r	Väide	F1	F3	Erinev us
31	31 Nõukogude monumentide ja sümbolite (Pronkssõdur, Narva tank, Piritä memoriaal, jt) eemaldamine aitab kaasa Eesti julgeolekule.	5	1	4
6	6 Euroopa Liidu regulatsioonide rakendamine kujutab ohtu Eesti oma poliitika kujundamisele.	1	5	4
13	13 Moskva Patriarhaadi kirik Eestis on oht julgeolekule.	5	1	4
20	20 Eesti riigi toetus Ukrainale kahjustab Eesti julgeolekut.	1	5	4
9	9 Eestikeelsele haridusele üleminek tagab parema julgeoleku.	6	3	3
19	19 Usaldan, et Riigikogu ja Valitsus teevad julgeolekuga seoses õigeid otsuseid.	6	3	3
27	27 Rohepöörde paneb Euroopa Venemaaga võrreldes nõrgemasse positsiooni.	1	4	3
10	10 Eesti haridussüsteem valmistab õpilasi piisavalt ette riigi julgeolekuteemade mõistmiseks.	3	6	3
22	22 Kui Venemaa peaks ründama Eestit, olen nõus panustama vabatahtlikuna mittesõjalises tegevuses.	7	4	3

Iseloomulik F3 klasteri konsensus seisneb vastustes järgmistele väidetele -

- "Eesti riigi toetus Ukrainale kahjustab Eesti julgeolekut" " Nõukogude monumentide ja sümbolite (Pronkssõdur, Narva tank, Pirita memoriaal, jt) eemaldamine aitab kaasa Eesti julgeolekule." konsensus antud vastustele võib potentsiaalselt vaadelda kui vene infokampaania mõju näidikut.
- "Eestikeelsele haridusele üleminek tagab parema julgeoleku" millega ei olda nõus (vastati 3) võrreldes teiste klasteritega (vastati enamasti 6-7). Mis on huvitav on see, et kuigi ligi 30% vene emakeelega vastajatest on F1 klasteris, kelle konsensus vastus sellele väitele on 6, mis ei lähe idee poolest kokku vene emakeelega vastaja arvamusega.

F3 klasterist oli üks intervjuu vene emakeelega noorega. Ta vastuste korrelatsioonikoefitsient küll ei olnud F3 konsensussega oli küll väga madal (0.039), kuid tegemist oli väga Eestit pooldava isikuga kes isegi tahtis, et tema nimi tuleks selle intervjuuga välja kuskil, et näidata oma vastustega, kuivõrd ta on Eesti poolt. Seda lootusega, et ehk see on kunagi tema jaoks kasulik. Intervjuu transkriptsioonist on ühises väidete dokumendis jäädvustatud tema enam kõlama jäänud väited.

Neljas klaster

F4 klaster on kõige väiksema valimiga, kuid jällegi suuremas osas on seal läbivalt eestlased - inimesed, kes kõnelevad eesti keelt ja on eesti kodakondsusega. Seal oli ka väiksem valim vene rahvusest vastajaid, ainult 5,5%, mis on imelik järgneva pärast. F4 klasterit saab karakteriseerida järgnevate märksõnadega - hirm, radikaalsus, ja läbiv pahameel vene rahvusest kodanike suhtes.

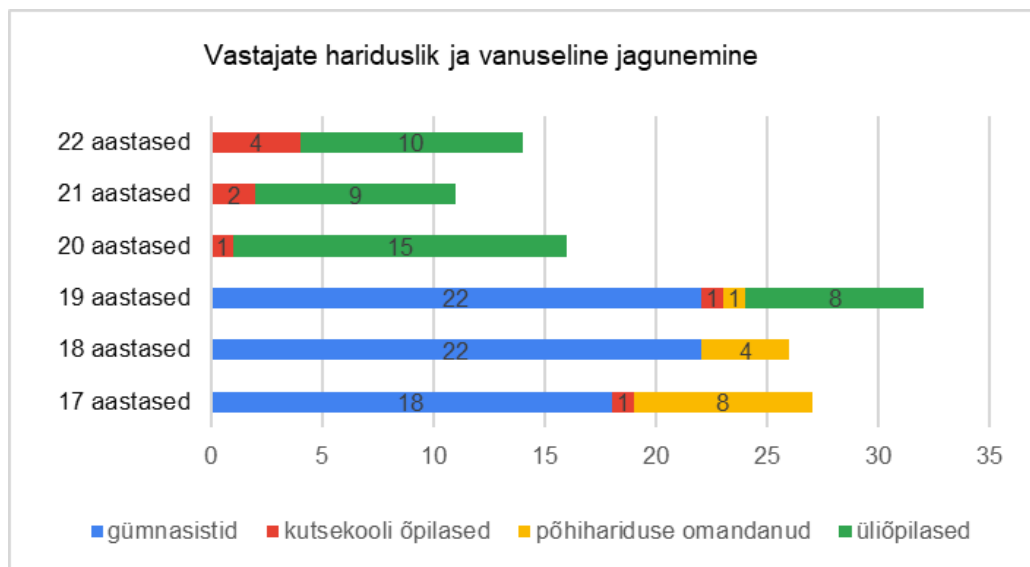
Siin klasteris usutakse ka, et Venemaa ja NATO vahel hakkab järgmise 10 aasta jooksul sõda. See väiksem valim vene vastajatest seal klasteris võib näidata inimeste enda pahameelt Venemaa valitsuse ja tegevuste kohta, niivõrd et ei usaldata ka enda rahvusest või enda keelt kõnelevaid inimesi. Kuid eesti vastajate seast võib see näidata mingil määral väikest vaadete radikaliseerumist vene kodanike suhtes. See ei pruugi olla otsene viha või pahameel - kuid tingitud Venemaa sõjast Ukrainaga ja Venemaa propagandast sõja kohta.

Seal kohal otsustasime vaadata et millise klastriga on F4 kõige sarnasem. Kõige rohkem konsensus väidete ja andmete kohaselt sarnanevad nad klastrite F1 ja F2-ga, mille põhjal võiks väita, et need inimesed paigutuvad kuskile sinna vahele, jagades nii progressiivsemaid kui ka kriitilisemaid vaateid.

Saab öelda, et venekeelseid ja vene rahvusest vastajaid leiab igas klastris, kõige vähem F1 ja F4, kuid kõige levinum klaster kuhu nad kuulusid, oli F3.

Haridus ja sugu

Haridustasemed mida käsitleme on põhiharidus, gümnaasium, keskeri ja ülikooli haridus omandamisel. Kõige enam üliõpilasi (47.1%) ja gümnasiste (47.1%) jagunesid 1. gruppi. Keskeriharidusega (44.4%) vastjad jagunesid peamiselt 2. gruppi. Põhiharidusega (23.1%) vastajad jagunesid 3. gruppi. Gruppis 4 oli kõige enam gümnasiste (17.1%) ja põhiharidusega (15.4%) vastajaid. Vastajate jagunemise alusel on näha, et haridustase mõjutab inimeste arusaamu ühiskondlikel- ja julgeolekuteemadel.

Tuleb tõdeda, et üldtunnuste vaates olid mõnede küsimuste lõikes väikesed erinevused. Alljärgnevalt toome välja mõned, mis tunduvad teistest olulisemad:

“Usaldan, et Riigikogu ja Valitsus teevad julgeolekuga seoses õigeid otsuseid.” Küsitlusest selgub, et keskmiselt usaldavad mehed Riigikogu ja Valitsuse julgeolekuotsuseid veidi rohkem kui naised.

Meeste keskmine vastus usalduse kohta jäi 4,3 juurde, kuid naiste vastus oli 4,1. Nii meestest kui ka naistest usaldab Valitsuse ja Riigikogu tegevust enim 1. grupp, vastavalt keskmise hindega 4,9 ja 5,2. Nõnda on 17aastane naine (R, 1. grupp) öelnud selle väite juures: "Ma arvan, et nad teevad õigeid otsuseid, sest ma isiklikult pole lihtsalt veel näinud ühtegi valet otsust."

"Eestikeelsele haridusele üleminek tagab parema julgeoleku." Mehed vastasid sellele küsimusele keskmiselt hindega 5, naiste hinnang oli veidi kõrgem 5,7. Kõige kõrgemalt hindasid seda küsimust 4. gruppi kuuluvad mehed, kus küll vastajaid oli neli, aga keskmine vastus 7. 2. grupis faktoris oli keskmine vastus 5,1 ja esimeses 4,6. Kolmandas aga 3,2. Naiste kõrgeim vastus oli samuti neljandas grupis: 6,15. Gruppides 1 ja 2 jäi naiste keskmine vastus 5,9 juurde ja kolmandas grupis oli see 3,6.

"Kui Venemaa peaks ründama Eestit, olen nõus minema rindele." Mehed on üldiselt valmis rohkem minema rindele võrreldes naistega. Mehed: Keskmine vastus on meestel 4,3 ja naistel 2,5. Meestest on enim valmis rindele minema gruppide 1 ja 4 liikmed, kelle keskmine vastus on 5. Seejärel grupp 2, kus on keskmine vastus 4,22. Kõige vähem on valmis rindele minema grupp 3, kus keskmine vastus on 1,6. Naiste kõrgeim vastus on gruppides 1 ja 2, kus keskmine vastus on 3. Järgmine on grupp 4, kus keskmine vastus on 2,3. Kõige madalamalt skoorisid seda küsimust 3. grupi liikmed, läbivalt hindega 1.

"Kui Venemaa peaks ründama Eestit, olen nõus panustama vabatahtlikuna mittesõjalises tegevuses." Mehed on üleüldiselt veidi rohkem valmis panustama vabatahtlikuna mittesõjalises tegevuses võrreldes naistega. Meeste keskmine vastus on siin 5,8, naistel aga 5,1. 1. grupi meeste ja naiste keskmine vastus on sellele küsimusele mõlemal juhul 6. 2. grupi meeste keskmine vastus on 5,7 ja naistel 6,3. Faktor kolm on mõlemas vaates kõige madalam – meestel keskmine vastus 4,8 ja naistel 3. Kõige kõrgema hinde sellele küsimusele andsid 4. gruppi kuuluvad mehed: 6,5. 4. grupi naistel seevastu hindasid seda küsimust keskmiselt väärtusega 3,8.

Projekti tegevuskava

Tegevuste nimetus ja lühikirjeldus	Toimumise aeg (kuu täpsusega)
1. Esimene kohtumine, sissejuhatus, kodutööd. Tutvumine Valitsuse Kommunikatsioonibüroo tööga.	1. 14.02 2. 28.02 3. 28.02-13.03 4. 20.03
2. Q-meetodi õppimine ja teiste sarnaste uurimustega tutvumine. Kodutööde esitlus.	5. 27.03 6. 04.04
3. Intervjuu küsimustiku koostamine.	7. 17.04
4. Kohtumine VKB töötajaga, kes tutvustas kuidas käib meediamonitoring VKB-s.	8. 24.04 9. 30.04 10. 08.05
5. Intervjuude läbiviimine	11. 08.05-22.05
6. Transkriptsioonide kirjutamine, ka intervjuude läbiviimine.	12. 05.06
7. Intervjuude lõpp	
8. Andmeanalüüsi algus, ülesannete jaotamine, tsitaadide välja kirjutamine	
9. Klasterite analüüs,	
10. Andmete analüüs põhitunnuste järgi. Ülesanded on jaotatud kahe grupi vahel.	
11. Andmete analüüs ja tulemuste tõlgendamine	
12. Lõpliku töö vormistamine.	

Kommunikatsioon sidusrühma(de)le

Meie tööst valmis dokument, mille edastame Valitsuse Kommunikatsioonibüroole.

Iga rühmaliikme õpikogemuse refleksioon

Karin Kallavus- Projektis osalemine andis kogemuse, kuidas läbi viia uurimust ning intervjuusid. Õppisin millised on vajalikud oskused heaks meeskonnatöök. Lisaks sain teadmisi, kui erinevad võivad intervjueeritavad suhtuda uuringutesse. Mina arvan, et saavutasime oma eesmärgid, kuna uuring sai läbi viidud ning tulemused tõlgendatud.

Rebeka Siirand- Projektis osalemine tõi minu jaoks enim välja meeskonnatöö olulisuse, nii selle negatiivsed kui ka positiivsed aspektid. Tunnen, et saavutasime oma seatud eesmärgid, vaatamata sellele, et need projekti käigus muutusid. Meie küsitlusele vastas üle 100 inimese, mis on kordades rohkem kui me planeerisime ning saadud vastused olid teatud määral üllatavad, mis tegi nende analüüsimise veelgi põnevamaks.

Annette Mathilde Liblik- ELU projektis osalemine andis hea ülevaate sellest, et kuidas teha uuringut - ehk milliseid tegevusi ja ettevalmistusi see hõlmab, enne kui saab hakata tegelema info analüüsiga. Veel, kindlasti tuli välja see, kui oluline on olla meeskonnatöös paindlik ja avatud muutustele, ning erinevatele ettepanekutele, mis võivad projekti läbiviimist aidata ja ka analüüsimisel elu natukene kergemaks teha. Küsitlusele saime rohkem vastuseid kui oodata oli, seega kindlasti oleme saavutanud oma eesmärgid.

Elizabeth Teng- projekti raames sain läbi viia uuringu, sealhulgas korraldada intervjuusid, koostada nende tarbeks küsimusi/väiteid ning tutvuda andmeanalüüsi meetodiga. Sain hea kogemuse ka meeskonnatöös, mõistsin, kui oluline on suhtlus nii erinevate grupiliikmetega kui ka intervjueeritavatega. Mulle meeldis, et meil oli võimalus teha koostööd nii põneva asutusega nagu seda on Riigikantselei Valitsuse kommunikatsioonibüroo, sest neilt saadud teadmised on kasulikud ka tulevikuks, eriti lähtudes just strateegilise kommunikatsiooni korraldamisest.

Usun, et saavutasime kõik projekti alguses püstitatud eesmärgid, sest saime kaardistatud 17-22aastaste Eesti noorte julgeolekuteemalised hoiakud ja eelarvamused, et Riigikantselei Valitsuse kommunikatsioonibüroo saaks arendada ning planeerida veel tõhusamat riigisisest teavitustegevust.

Laura Saks - projekt avas silmi just uurimuse läbiviimise koha pealt – kuidas uuringut planeerida, läbi viia ja hiljem analüüsida. Osaledes selles projektis, õppisin, kui oluline on põhjalik ettevalmistus ja hästi koostatud küsimustik. Enne küsitluse ja intervjuude alustamist pidime hoolikalt läbi mõtlema, milliseid küsimusi esitada, et saada võimalikult mitmekesist ja kasulikku teavet. Andmete analüüs oli ka suureks õppeprotsessiks. Samuti oli äärmiselt huvitav viia läbi intervjuusid ja mõista, kuidas mõtlevad minust nooremad inimesed. Saavutasime oma eesmärgid.

Raul Steinberg - See projekt avas mu silmad kvalitatiivsele ja kvantitatiivsele andmeanalüüsile nimelt just uuringute ja intervjuude tegemisele. Need on kõik koos miski, mis ma poleks arvanud, et mulle kunagi huvi pakuks. Lisaks sellele näitas seda kuivõrd tähtis on oma tiimi valida. Meie grupis (esimene grupp) olid aktiivsed vaid kaks liiget: mina ja Annette. Teised kahjuks ei andnud oma panust sellesse projekti, mis seadis meile kahele suurema vastutuse ja koormuse. Olgugi üpris negatiivne olukord, kuid tulime Anettega koos väga hästi toime. See kogemus aitas mõtestada ja praktiseerida seda kuidas jagada ülesandeid ja nende tegemist koostöös planeerida. Lisaks sellele olen projekti tulemustega väga rahul. Panime kokku vägeva asja.

Marus Tõnsing - Valitsus kommunikatsiooni bürooga kohtudes sain rohkem teada, kuidas toimub kommunikatsioon valitsuse tasandil.. Sain teada erinevatest meetoditest. Selle projekti kaudu oli mu suuremateks kogemusteks teada saada kuidas ja milisel viisil läbi viia küsitlusi leian, et see oli minu jaoks kõige raskem. Projekt andis mulle palju kogemusi, kuidas suhelda võõrastega ja tegelikult kuidas rümatööd teha. Sain teada kuidas viiakse läbi projekti. Huvi oli suur ja viiksin tulevikus läbi sarnase projekti.